

Waalre 7 mei 2025.

Aan de gemeenteraad van Waalre.

Sinds de oprichting in 1989 van Steunpunt Vluchtelingen Waalre heeft onze stichting samengewerkt met de gemeente Waalre om enkele honderden vluchtelingen op weg te helpen in Waalre. We hebben hiervoor een contract afgesloten met B&W dat deze opvang definieert.

Met de invoering van de nieuwe wet inburgering 2021 ("de wet Koolmees") is het uitvoeren van onze taken steeds lastiger geworden. Vanaf begin 2023 hebben we de gemeente voorgehouden dat een aantal zaken anders en efficiënter moesten worden ingericht met name op het financieel ontzorgen zoals opgenomen in deze nieuwe wet. Op dit proces is veel kritiek gekomen, zowel van de nationale ombudsman als van vele gemeentes. De vorige minister van sociale zaken, Karien van Gennip, heeft ook vrij snel na de invoering goedgevonden dat gemeentes dit proces naar eigen inzicht zelf konden invullen. Veel gemeentes in onze regio hebben dit proces sindsdien afgeschaft of minimaal sterk vereenvoudigd. In december 2024 dachten we dat Waalre ook overtuigd was, maar helaas is B&W hierop teruggekomen. Anderhalf jaar praten is aan de kant geschoven met als argument dat het een wettelijke verplichting is en dat de procedure contractueel is vastgelegd in een overeenkomst met Veldhoven.

Op 9 januari 2025 hebben we B&W ingelicht dat we per onmiddellijke ingang het begeleiden van de statushouders die "financieel ontzorgd" moeten worden, opschorten.

B&W heeft haar standpunt op 25 februari 2025 in een brief formeel herhaald. Na lang wikken en wegen, samen met vrijwilligers en bestuur, hebben we helaas moeten besluiten onze samenwerking met Waalre te beëindigen (brief van 5 maart).

We noemen de volgende omstandigheden:

- Het huidig ontzorg-systeem is verwarrend en onduidelijk voor de statushouders. Het leidt o.a. tot storneeracties bij incasso's van ziektekostenverzekeringen, energie en huur en ze leren er niets van.
- Het is veel extra werk voor de vrijwilligers van SVW en ook voor de betrokken ambtenaren.
- We zien een verhoogde aandacht en nadruk op de regelgeving en niet de focus op de noodzakelijke acties om vluchtelingen zo goed mogelijk te integreren in de samenleving.
- We zien een volledige afhankelijkheid van onze gemeente van de gemeente Veldhoven in de afspraken/contracten. Ook waar duidelijk verschillen zijn tussen de gemeentes, zoals bij kleinschaligheid en de mogelijkheid tot een individuele benadering.
- Er is onvoldoende aandacht voor de participatie verplichting en toeleiding naar werk. Hierdoor verliest Waalre veel geld aan onnodige uitkeringen, met als gevolg slecht geïntegreerde (voormalige) vluchtelingen met minder passende arbeid.
- Er is sprake van een zeer centraal gestuurde organisatie, met weinig tot geen inbreng van de uitvoerende ambtenaren noch van de SVW-vrijwilligers. In tegenstelling tot voorheen krijgen we minder voor ons belangrijke feitelijke informatie en wordt dit gemotiveerd met : "dit mag niet vanwege de AVG". Geen durf, wel angst om het verkeerd te doen!

- De gemeente kijkt aan tegen een achterstand van minimaal een half jaar tot een jaar bij het starten van de verplichte inburgeringscholing.
- In de afgelopen jaren is sprake geweest van een groot personeelsverloop en met veel interim krachten met vaak onvoldoende kennis van de materie en van de situatie in Waalre. Er werd veel meer belang gehecht aan hun input, dan die van een ervaren vrijwilligersorganisatie.

Tot slot:

Op grond van deze overwegingen hebben we onze beslissing genomen. Maar we willen benadrukken dat we ook zeer betrokken ambtenaren zien die, ondanks de bovengenoemde punten, hard werken om de noodzakelijke taken uit te voeren.

We hopen dat deze openhartigheid tot een verbeterde situatie in de toekomst zal leiden. Het gaat ons erg aan het hart dat een van oorsprong goedlopende vrijwilligersorganisatie gaat stoppen om bovengenoemde redenen.

Met vriendelijk groeten,

Namens het bestuur van Steunpunt Vluchtelingen Waalre,

Thijs Bril voorzitter.

